

Οι Σταμνιώτες αγωνιστές του 1821

Για το σχέδιο δράσης του Α κύκλου ΣΔΕ

Μέλη ομάδας: Τσιλιπάνος Παντελής, Δήμου Δημήτριος, Τσίρκας Αναστάσιος

Το Μεσολόγγι επαναστάτησε στις 20 Μαΐου του 1821. Η σημασία της θέσης έγινε γρήγορα αντιληπτή από την τοπική ηγεσία της επανάστασης. Στην πόλη πραγματοποιήθηκε η συνέλευση της Δυτικής Ελλάδας και στη συνέχεια έγινε έδρα της διοίκησης της Δυτικής Ελλάδας. Το 1822, η πόλη πολιορκήθηκε για πρώτη φορά από τα στρατεύματα του Κιουταχή και του Ομέρ Βρυώνη. Μετά από δύο μήνες, οι Τούρκοι έλυσαν την πολιορκία έχοντας υποστεί σοβαρές απώλειες. Την επόμενη χρονιά, ένα νέο τουρκικό στράτευμα με επικεφαλής τον Μουσταή Πασά κατευθύνθηκε προς το Μεσολόγγι. Οι αρχές και οι κάτοικοι προετοιμάστηκαν για πολιορκία, όμως τα τουρκικά στρατεύματα προτίμησαν να πολιορκήσουν το Αιτωλικό.

Η τρίτη πολιορκία του Μεσολογγίου ήταν ένα από τα σημαντικότερα πολεμικά γεγονότα της Ελληνικής επανάστασης του 1821. Έλαβε χώρα από 25 Απριλίου του 1825 ως 10 Απριλίου του 1826 με την ηρωική έξοδο του Μεσολογγίου. Πρόκριτος του Μεσολογγίου, που το βράδυ της ηρωικής «εξόδου» ανατίναξε την πυριτιδαποθήκη, στην οποία είχαν καταφύγει άρρωστοι και γυναικόπαιδα, ήταν ο Χρήστος Καψάλης. Η θυσία του Μεσολογγίου ευαισθητοποίησε την Ευρώπη και ενίσχυσε το φιλελληνικό ρεύμα.

Στις 28 Φεβρουαρίου του 1826 πέφτει ηρωικά ο οπλαρχηγός Λιακατάς Γρηγόριος στη Μάχη του Ντολμά μαζί με όλους σχεδόν τους άνδρες του, υπερασπιζόμενος τις νησίδες Ντολμά και Πόρο του Αιτωλικού. Στις 26 Φεβρουαρίου του 1826, οι Τούρκοι καταλαμβάνουν μετά από σκληρή μάχη το Βασιλάδι και στις 28 Φεβρουαρίου περικυκλώνουν το μικρό νησάκι Ντολμάς της λιμνοθάλασσας. Εκεί, ο Γρηγόριος Λιακατάς με 300 παλληκάρια από το Αιτωλικό και όλη την ευρύτερη περιοχή είχε αναλάβει την υπεράσπιση του Ντολμά.

Η Σταμνά κατά τον απελευθερωτικό αγώνα του 1821 και μέχρι την πρόσφατη ιστορία μας, έχει δώσει σε όλους τους πολέμους της πατρίδας μας πολλά από τα παιδιά της. Συγκεκριμένα, ο Βούλγαρης αγνώστου μικρού ονόματος σκοτώθηκε στη μάχη του Αγρινίου τον Ιούνιο του 1821. Ο Γεροκίτσου Βασίλειος, που πολέμησε στη διάρκεια της τελευταίας πολιορκίας του Μεσολογγίου και ο Κουκουρέμπας Αθανάσιος.

Μέρος της λαϊκής πολιτιστικής δημιουργίας είναι το περίφημο πανηγύρι της Αγίας Αγαθής. Είναι εθnikοθρησκευτική γιορτή, η οποία αποδίδεται σε συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα, που έγιναν το Δεκέμβριο του 1824. Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, που βρισκόταν στο Αιτωλικό, συγκάλεσε του οπλαρχηγούς της Βορειοδυτικής Ελλάδας να λάβουν αποφάσεις στην «Ψηλή Παναγιά». Αμέσως μετά την απελευθέρωση του Έθνους, οι Αιτωλικιώτες και οι Σταμινιώτες αισθανόμενοι χρέος προς την Παναγιά αποφάσισαν να τιμήσουν τη χάρη της στις 23 Αυγούστου φορώντας τα άρματά τους και τέλεσαν Λειτουργία. Επειδή η τοποθεσία στην Ψηλή Παναγιά ήταν δύσβατη και απόκρημνη, ανεγέρθηκε λίγο πιο κάτω σε χώρο πιο βολικό, το εκκλησάκι της Αγίας Αγαθής.

Πηγές: ΒΙΚΙΠΕΔΙΑ, agrinionews